

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 19157-02-14 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט בן שלו

מבקשות

1.א.א.א. ז"ל ת.ז. XXXXX
 2.ר.א. ת.ז. XXXXX
 3.נ.ע. ת.ז. XXXXX
 4.ח.א.ז. ת.ז. XXXX
 5.מ.א.מ. ת.ז. XXXX

נגד

משיבים

1.ח.א. ת.ז. XXXXX
 2.ח.ס.א. ת.ז. XXXXX
 3.ס.א. (אסיר) ת.ז. XXXX
 4.נ.א. ת.ז. XXXXX
 5.מ.א.א. ת.ז. XXXX
 6.ע.א.א. (המנוח) ת.ז. XXXXX
 7.האפוטרופוס הכללי במחוז דרום

המבקשות 2-5 - ע"י ב"כ עו"ד נבולסי עאבד
משיבים 1,3 ו-5 ע"י ב"כ עו"ד אמיר דוגין

פסק דין

- 1
- 2 1. לפני בקשה לביטול צו ירושה, שניתן על ידי כב' הרשם לענייני ירושה ביום 6.3.12 בעניינו של
- 3 המנוח ע.א. ז"ל, אשר נפטר ביום 17.9.11 עקב תאונת דרכים (להלן: "הבקשה", "צו
- 4 הירושה", ו-"המנוח").
- 5
- 6 2. מבקשת 1 ז"ל היתה אלמנתו של המנוח. במהלך ניהול ההליכים הלכה לבית עולמה מבקשת
- 7 1. על פי צו ירושה מיום 6.7.15, יתר בעלי הדין בהליכים שלפני הם יורשיה של מבקשת 1.
- 8 מבקשות 2 עד 5 הן בנותיהן של המנוח ומבקשת 1. המשיבים 1, 3 ו-5, המתנגדים לבקשה,
- 9 הם חלק מבניו של המנוח ושל מבקשת 1 (לצרכי נוחות הדין יכוננו משיבים אלה:
- 10 "המשיבים"). בנוסף, משיב 2 ומשיבה 4, גם הם ילדיו של המנוח ושל מבקשת 1, אשר נטלו
- 11 חלק בהליך (בתחילה כמבקשים ולאחר מכן כמשיבים).
- 12

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1 3. במוקד המחלוקת מצויים הסתלקויות המבקשות מעיזבונו של המנוח לטובת משיב 1, על פי
2 תצהירי הסתלקות שנערכו בפני עו"ד ז.א., ביום 11.10.11 (להלן: "עו"ד א"). לפיכך, ולאור
3 הסתלקויות אלה, הוצהרו בצו הירושה יורשיו של המנוח וחלקם היחסי כדלהלן:
- 4 א. משיב 1 זכה ב- 14/18 מעיזבונו של המנוח.
5 ב. משיב 2 זכה ב- 1/18 מעיזבונו של המנוח.
6 ג. משיב 3 זכה ב- 1/18 מעיזבונו של המנוח.
7 ד. משיבה 4, שהייתה קטינה בעת מתן צו הירושה ומאז בגרה, זכתה ב- 1/18 מעיזבונו של
8 המנוח.
9 ה. משיב 5 זכה ב- 1/18 מעיזבונו של המנוח.
10
- 11 4. בתמצית, הטענה שביסוד הבקשה היא, כי המבקשות הוטעו על ידי משיב 1 לסבור שהן חותמות
12 על מסמכים הקשורים בתביעה נזיקית שהוגשה כנגד המבטחת של המנוח בגין תאונת הדרכים
13 שבה קיפד את חייו וכי עורך הדין שאימת את תצהירי ההסתלקות לא הסביר להן על מה הן
14 חותמות.
15
- 16 5. מנגד, הטענה היסודית של המשיבים היא, כי הרקע להגשת הבקשה נעוץ בכלל בהתנגדותו של
17 משיב 1, אשר נטל לידיו תפקידים שונים של ראש המשפחה, לנישואיה של מבקשת 2 לאחר, וכי
18 ככלל הסתלקות המבקשות מעיזבונו של המנוח נעשתה על רקע חובות של המנוח לאחרים
19 והעובדה שמשיב 1 הסכים ליטול על עצמו אחריות לפירעון חובותיו של המנוח (ראו גם בדברי
20 משיב 1 בעמ' 57 לפרוטוקול).
21
- 22 **רקע עובדתי ודיוני**
- 23 6. בטרם אפרט את עיקר טענות הצדדים ואדרש להכרעה, אפרט להלן את השתלשלות הדברים
24 הדיונית בהליך.
25
- 26 7. כאמור, צו הירושה ניתן ביום 6.3.12.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 19157-02-14 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
8. ביום 13.9.13, לאחר סכסוך שפרץ בין בעלי הדין, פרסמו המשיבים הודעת חרם ביחס למבקשות, משיב 2 ומשיבה 4.
9. ביום 12.11.13, כשנה ומחצה לאחר מתן צו הירושה וכחודשיים לאחר פרסום הודעת החרם, הוגשה הבקשה לפני כב' הרשם לענייני ירושה.
10. ביום 17.11.13 התבקשה על ידי כב' הרשם תגובת משיב 1 ובא כוחו מבלי שיעוכבו ההליכים. לאחר שהוגשה תגובת המשיבים, ובה בין היתר טענו המשיבים לשיהוי בהגשת הבקשה, קיבל כב' הרשם בהחלטה מיום 23.12.13 את העמדה לפיה הבקשה הוגשה בשיהוי וככלל הורה בהחלטה המנומקת על העברת הדיון לבית משפט זה.
11. ביום 13.3.14 שוחרר בא כוח היועמ"ש מהתייצבות לדיונים, לבקשתו.
12. ביום 18.9.14 התקיים דיון ראשון בבקשה שבמסגרתו ניתנה הוראה לפיה עד החלטה אחרת לא תבוצענה פעולות מכח צו הירושה, מבלי לגרוע מאפשרות הצדדים לברר את תובענת הנזיקין שהוגשה ובלבד שלא יחולקו כספי פיצויים ככל שיפסקו.
13. ביום 22.9.14, לבקשת עו"ד א' ונוכח הצורך העתידי בעדותו, הוא שוחרר מלייצוג המשיבים, כאשר זכו לייצוג חדש.
14. ביום 5.11.14, משניתנה רשות לכך, הגישו המשיבים כתב תגובה מתוקן וביום 22.12.14 הוגשה תשובה לתגובה זו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1 15. בדיון שהתקיים ביום 24.12.14 ומשהתברר, כי מבקשת 1 הלכה לבית עולמה, ניתנה הוראה
2 למבקשים להודיע בדבר אופן ניהול ההליך.
3
- 4 16. לאחר חילופי בקשות ותגובות רבים בכל הנוגע בין היתר להגשת כתבי טענות מתוקנים
5 ותצהירים נוספים, שבמהלכם גם הוגשו כתבי טענות מתוקנים ותצהירים מטעם עדים
6 נוספים, הודיעו המבקשות ביום 17.8.15 על מתן צו הירוסה בעניינה של מבקשת 1, אשר
7 ניתן ביום 6.7.15.
8
- 9 17. בעקבות החלטות שניתנו עם מתן צו הירוסה בעניינה של מבקשת 1 הוגשה ביום 15.10.15
10 בקשה מתוקנת לביטול צו הירוסה. התיק הועבר לטיפול, קיימתי דיון ביום 14.12.15
11 שבסופו ניתנה החלטה דיונית. לאחר מכן הודיע בא כוח המשיבים כי ניתן לקבוע את
12 התובענה לשמיעת ראיות על יסוד כתבי הטענות שהוגשו. זמן קצר לאחר מכן, בנסיבות
13 מצערות הוחלף ייצוג המשיבים.
14
- 15 18. הראיות נשמעו בימים 7.11.16 ו- 21.11.16. במהלך שמיעת הראיות נחקרו בעלי הדין על
16 תצהיריהם וכן נחקר עו"ד א' על תצהירו, כמו גם עדים נוספים מטעם המשיבים, מר א.א.,
17 גב' מ.א.ז, ומר ע.א.ז. עד נוסף מטעם המשיבים לא נחקר בסופו של יום משלא התייצב ולא
18 אדרש לתצהירו. סיכומי הצדדים הוגשו בכתב.
19
- 20 **תמצית טענות הצדדים**
- 21 19. כאמור, המבקשות טוענות כי אינן יודעות קרוא וכתוב, כי תצהירי ההסתלקות נעשו
22 במרמה ובהטעייתן. בתצהיריהן כמו גם בבקשה טענו כי עורך הדין אשר ערך את הבקשה
23 לצו ירושה ואימת את תצהיריהן לא הסביר להן דבר וכי משיב 1 הטעה אותן לסבור כי הן
24 חותמות על מסמכים הקשורים בתביעת הנזיקין כנגד מבטחתו של המנוח. עוד טענו
25 המבקשות בתצהירים שעיקרם היה דומה, כי סבלו מנחת זרועו של משיב 1. טענה נוספת
26 שעמדה במוקד הבקשה הייתה טענת היעדר סמכות מקומית הואיל ומענו האחרון של
27 המנוח כפי שהופיע במרשם האוכלוסין היה בעיר XXX.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1
20. בסיכומי המבקשות הן חזרו בעיקרם על טענות אלה, הדגישו את הטענה כי אינן יודעות לקרוא ולכתוב בשפה העברית וטענו, כי היקף החובות הנטען של המנוח איננו מצדיק הגיונית הסתלקות מעיזבונו, במיוחד לנוכח קיומה של התובענה הנזיקית. הגם שהמבקשות הלינו על כך שעו"ד א' לא ביקש את אישורה של לשכת עורכי הדין בטרם עדותו, הרי שלגופם של דברים זנחו כך נראה את הטענה לפיה לא הסביר להן את תוכן תצהירי ההסתלקות, אלא ביקשו להסיק מעדותו קשר בין תובענת הנזיקין ובין הצורך למתן צו ירושה (ראו למשל: פסקות 35 – 38 לסיכומי התובעים).
- 9
21. המשיבים טענו כנגד השיהוי שבו הוגשה הבקשה. לטענתם, אין יסוד גם לטענה בדבר היעדר סמכות מקומית הואיל והמנוח התגורר בנגב טרם פטירתו ולאחר שנשא אישה נוספת ולכל הפחות חילק את זמנו בין הנגב ובין XXX.
- 13
22. עוד טוענים המשיבים כי העובדה שתצהירי המבקשות זהים, משליכה על מהימנותן, כי הודרכו היטב לטעון כי אינן יודעות ומבינות עברית, הגם שבמהלך החקירה ידעו להשיב בעברית לשאלה שנשאלה. המשיבים טענו כי המבקשת 2 סתרה עצמה במספר סוגיות, טענו כי הרקע האמיתי להגשת הבקשה היה כאמור נעוץ באותו סכסוך בתוך המשפחה שמקורו בהתנגדות משיב 1 לנישואיה של מבקשת 2. סכסוך, שבעקבותיו אף פרסמו המשיבים ביום 13.9.13 הודעת חרם כנגד המבקשות, משיב 2 ומשיבה 4 (ראו גם נוסח ההודעה שצורף לתגובת המשיבים). עוד טענו המשיבים כי עדותה של מבקשת 2 לפיה שהתה בעת אימות התצהיר עם עו"ד א' בלבד דווקא מחזקת את עדותו וגרסתו של עו"ד א', שלשיטתם לא נסתרה. הואיל ולו טענת המבקשות היא ש"לא נעשה דבר", טענה המטילה נטל כבד על הטוען אותה, הרי שבראייה כוללת של העובדות לא עלה בידן לשכנע בדבר נכונות גרסתן.
- 24
- 25 **המסגרת הנורמטיבית**
23. כידוע, מעמדו של צו ירושה הוא כשל פסק דין חפצא (השוו: סעיף 71 לחוק הירושה, התשכ"ה - 1965, וכן ע"א 3706/91 שאולוב נ' שאולוב פ"ד מז (2) 865; להלן: "חוק הירושה").
- 28

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

1
2 24. המסגרת הנורמטיבית לביטולו של צו ירושה מוסדרת בסעיף 72 לחוק הירושה. סעיף זה
3 קובע, כי הגורם השיפוטי אשר נתן את הצו (הרשם לענייני ירושה או בית המשפט, לפי
4 העניין), רשאי לתקן או לבטל צו שכזה לפי בקשת מעוניין בדבר "על סמך עובדות או
5 טענות שלא היו בפניו בזמן מתן הצו..."(שם). במיוחד נוכח המשמעות שיש ליחס לעיקרון
6 סופיות הדיון, סעיף זה אף מבהיר כי לשיהוי בהגשת בקשה לביטול הצו ישנו משקל, עת
7 הרשם לענייני ירושה מחויב להעביר את הבקשה להכרעת בית המשפט ככל שהוא משתכנע
8 כי אמנם הבקשה הוגשה בשיהוי (ראו: הסיפא לסעיף 72 (א) לחוק הירושה ; על מכלול
9 התנאים הדיוניים והדרישות המהותיות בכל הנוגע עם ביטולו של צו ירושה השוו למשל: ש.
10 שוחט, נ. פינברג, י. פלומין דיני ירושה ועיזבון, 2014, 197 – 202 והאסמכתאות שם).

11
12 ברוח זו אבחן את המקרה שלפני.

13
14 **דיון והכרעה**

15 לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי במכלול החומר המצוי בתיק הגעתי לכלל מסקנה שדין
16 הבקשה להידחות.

17
18 **טענת היעדר הסמכות המקומית**

19 25. לא מצאתי תוחלת של ממש לטענות המבקשות בדבר העדר סמכות מקומית משני טעמים.
20 האחד, הואיל ונקבע לא פעם שסמכות מקומית, במובחן מסמכות עניינית, מושתתת על
21 עקרונות מינהל שיפוטי וגם אם סוגיה הוכרעה שלא על ידי בית המשפט המוסמך מקומית
22 אין הדבר מוביל בהכרח לבטלות הכרעתו. השני, הואיל וגם לגופם של דברים שוכנעתי כי
23 אין ממש בטענת המבקשות. בניגוד לטענותיהן בתצהירהן ובבקשה, הרי שלא רק המשיבים
24 אישרו כי בסמוך לפטירתו התגורר המנוח בנגב. גם מבקשת 4 אישרה כי המנוח התגורר
25 באזור XXX (עמ' 22 לפרוטוקול). גם מבקשת 3 אישרה זאת (עמ' 25 לפרוטוקול). את עיקר
26 הדברים דומה שגם מבקשת 5 אישרה (עמ' 30 לפרוטוקול). גם משיב 2, שבתחילה אף הגיש
27 תצהירו בתמיכה לבקשת המבקשות אישר כי סוכת האבלים הייתה בXXXX, כי כלל

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157-א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

1 הילדים ישבו בסוכת האבלים בXXXX והמנוח עצמו התגורר בטרם פטירתו באזור XXXX
2 (עמ' 38 – 40 לפרוטוקול). די בכך כדי להוביל לדחיית טענתן של המבקשות. יש בכך גם כדי
3 להשליך ככלל על מהימנות גרסתן.
4

4

5

גרסות הצדדים

6 לאחר שמיעת הראיות הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להעדיף את גרסת המשיבים באשר .25
7 לטעם להגשת הבקשה, על פני הגרסה שהעלו המבקשות (גרסת ההטעייה). קרי – יש להעדיף
8 את הגרסה ולפיה הטעם המרכזי להגשת הבקשה היה התנגדותו של משיב 1 לנישואיה של
9 מבקשת 2. עצם הסכסוך כתוצאה מנישואי מבקשת 2 אושר מפורשות גם בחלק מדברי
10 המבקשות ויתר העדים (ראו למשל בעמ' 32 – 33 לפרוטוקול בדברי מבקשת 5 וכן עמ' 26 –
11 27 לפרוטוקול בדברי מבקשת 3; עמ' 64 בשורות 5 – 7 בעדותו של העד מר א.א.; עמ' 66
12 בעדות אחותו של המנוח גב' מ.א.ז.). לגרסה זו יש תמיכה גם בחומר הראיות (הודעת החרם
13 שצורפה כנספח ד' לתגובת המשיבים), ויש בה גם כדי להבהיר את עיתוי הגשת הבקשה –
14 כחודשיים בלבד לאחר פרסום הודעת החרם. זאת, במובחן מגרסת המבקשות, שנשענה על
15 אינטרס כלכלי נטען של משיב 1. אינטרס, שגם אם אין להקל בו ראש, איננו האינטרס
16 היחיד שכעולה מהראיות שלפני, היה במוקד עניינם של בני המשפחה מאז פטירת המנוח
17 ועד הגשת הבקשה.
18

18

19 לכך יש להוסיף כי במהלך שמיעת הראיות ניכר היה כי לכל הפחות בעדותה של מבקשת 2 .26
20 נפלו בקיעים שהיה בהם כדי להשליך על מהימנות גרסתה בפרט ועל גרסתן הכללית של
21 המבקשות בפרט. כך, למשל, טענה מבקשת 2 כי איננה מכירה את מי שאליבא דיתר בעלי
22 הדין, היתה בת זוגו, או רעייתו השניה, של המנוח (עמ' 17 שורות 4 – 5 לפרוטוקול והשוו
23 למשל בעמ' 22 לפרוטוקול שורות 2 – 8, בעמ' 25 שורות 10-9 לפרוטוקול ובעמ' 30
24 לפרוטוקול). מדוע היה על מבקשת 2 לשלול היכרות כזו עם מי שגם אחיותיה אישרו שהיתה
25 בת זוגו של המנוח? לכך לא נמצאה תשובה.
26

26

27 בנוסף, וכפי שפורט, בעצם דחיית גרסתן הראשונה של המבקשות, לפיהן המנוח התגורר .27
28 בעת פטירתו בXXX יש כדי להשליך על מהימנות גרסתן ככלל.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157-א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

1
2 לעומת זאת, משיב 1 העיד במישרין על אודות חובותיו של המנוח ושיעורם, שנתמכו גם
3 בעדות דודו של המנוח (עמ' 64 לפרוטוקול) ובן דודם של המבקשים, מר ע.א.ז., אשר העיד
4 גם בחקירתו הנגדית בין היתר כי משיב 1 שילם לאחרים את חובותיו של המנוח (עמ' 67
5 לפרוטוקול). משיב 1 לא התחמק מכך ששיעור חובותיו של המנוח היה נמוך בהרבה משיעור
6 התביעה הנזיקית שהוגשה (עמ' 52 שורות 22 – 24 לפרוטוקול וכן עמ' 54 שורות 9 – 16
7 לפרוטוקול). לבד מהנפקות שיש לייחס לכך בשאלת מהימנות עדותו, הרי שאין בכך כדי
8 להוביל בהכרח למסקנה לה עתרו המבקשות. שכן ניתן בהחלט להניח כי בזמן אמת ולאחר
9 פטירתו של המנוח האפשרות שנושה יתדפק על דלתו של מי מבני המשפחה בחובותיו של
10 המנוח יכול והטרידה את מנוחת בעלי הדין לפחות כמו הפוטנציאל לזכייה עתידית בסכום
11 כספי כלשהוא במסגרת תובענה עתידית. בנסיבות אלה, הגרסה ולפיה משיב 1 (שכפי הנראה
12 אין מחלוקת שנטל לידיו את הובלת המשפחה לאחר פטירת המנוח) נטל לידיו גם את
13 האחריות לפירעון חובותיו עת המבקשות הסכימו להסתלק מעזבונו, היא סבירה. גם אם
14 יכול ואין זהו הרקע המלא להסתלקות מעזבונו של המנוח, לכל הפחות לא ניתן לומר
15 שגרסה זו קרסה לאחר שמיעת הראיות.

16

17

טענת הטעיה ו"לא נעשה דבר"

18 .29 אכן דומה כי במהותה, טענתן העיקרית של המבקשות היא שאין להסתמך על תצהירי
19 ההסתלקות מטעמן הואיל ו"לא נעשה דבר", ולפיכך דין צו הירושה בטלות. אלא שהנטל
20 לשכנע כי אמנם לא נעשה דבר הוא נטל כבד. כפי שנקבע גם בהלכה הפסוקה:

21 ".... על מנת להוכיח את הטענה יש להראות באמצעות "ראיות חזקות וברורות, עדות חד
22 משמעית ופוזיטיבית והוכחות חותכות" שניים: ראשית, כי קיים שוני מהותי בין המסמך
23 עליו חתם הטוען, לבין זה שסבר כי חתם עליו, ובמקרה של כפיה, כי זו עלתה כדי "כפיה
24 קיצונית" ששללה לחלוטין את רצונו החופשי. שנית, כי הצד החותם לא לקה ברשלנות
25 בחתימתו על החוזה..." [ע"א 7370/06 שני נ' ברדיצבסקי (מצוי במאגרים המשפטיים);
26 10.3.09]; כן השוו: ע"א 8163/05 הדר חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני (מצוי במאגרים
27 המשפטיים; 06.08.07) והאסמכתאות שם].

28

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 19157-02-14 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1 30. לא שוכנעתי כי יש ממש בטענה זו.
- 2
- 3 31. כאשר בוחנים את יסודות טענת האפסות (לא נעשה דבר), אנו למדים כי ספק אם גם היסוד
4 הראשון הדרוש להוכחת טענה זו, קרי השוני המהותי בין המסמך שעליו חתמו ובין המסמך
5 שסברו שעליו חותמות, לא הוכח כדבעי. שכן לבד מטענה כללית בתצהיריהן בדבר הזיקה
6 של המסמך שעליו חתמו לתביעת הנזיקין, לא הבהירו המבקשות בפרוטרוט מה היה,
7 לשיטתן, המסמך הספציפי שעליו סברו שהן חותמות. כל שטענו היה כי הוטעו על ידי
8 אחיהן, משיב 1, לסבור שעליהן לחתום על יפוי כח ו"מסמכים שונים", לצורך טיפול
9 בתביעת הנזיקין של עזבון המנוח (לעניין זה ראו: סעיפים 4-6 לתצהיר מבקשת 1 מיום
10 4.11.13; סעיפים 4-6 לתצהיר מבקשת 4 מיום 4.11.13; סעיפים 4 – 6 לתצהיר מבקשת 3
11 מיום 5.11.13; סעיפים 4 – 6 לתצהיר מבקשת 2 מיום 5.11.13; סעיפים 4 – 6 לתצהיר
12 מבקשת 5 מיום 5.11.13). ספק אם יש בכך די כדי לעמוד בדרישותיה היסודיות של הוכחת
13 טענה ולפיה לא נעשה דבר. אולם גם אם יש לסבור אחרת, הרי שככלל, לא שוכנעתי כי עלה
14 בידי המבקשות לשכנע כי הוטעו או נכפה עליהן לחתום על תצהירי ההסתלקות.
- 15
- 16 32. המבקשות טענו כמקשה אחת כי אינן קוראות וכותבות בעברית או בערבית, וזה היה אחד
17 הטעמים העיקריים שעמדו בבסיס טענתן. אולם המבקשות עצמן אינן מכחישות שהתנהלו
18 אל מול עו"ד א' בשפה ה-XXXX (השוו למשל עמ' 15 שורות 27 – 31 לפרוטוקול, עמ' 31
19 שורות 4-5 וראו גם דברי עו"ד א' בעמ' 45 ו-50 לפרוטוקול). בנסיבות אלה, עובר נטל
20 ההכרעה לשאלה האם ככלל הבינו המבקשות על מה הן חותמות. בשאלה זו לא שוכנעתי
21 שהמבקשות עמדו בנטל הכבד להוכיח טענתן.
- 22
- 23 33. גם לו אניח, כטענתן, כי משיב 1 הטעה אותן לסבור שהזימון למשרדי עו"ד א' נועד לשם
24 חתימתן על מסמכים הקשורים בתביעת הנזיקין, על טענת ההטעה או הכפייה להיבחן
25 בראי הליך אימות תצהירי ההסתלקות עצמם. שכן תצהירים אלה נעשו ואומתו על ידי עורך
26 הדין שטיפל בהגשת תביעת הנזיקין והבקשה לצו הירושה, עו"ד א'. חובתו של עו"ד א'
27 היתה לאמת תצהיריהן של המבקשות במובחן מאינטרס זה או אחר של איזה ממרשיו.
28 ממילא אף לא ניתן לומר (ולא נטען על ידי המבקשות) כי עצם ההסתלקות מהעזבון היתה
29 אינטרס אישי ישיר של עו"ד א'.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 19157-02-14 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 34. מכאן שככלל, משזנחו המבקשות את טענותיהן בסיכומים כנגד עו"ד א', אשר אימת את
- 3 התצהירים ואף אישר גם בחקירתו הנגדית, כי הסביר לכל אחת מן המבקשות בשפה ה**XXX**
- 4 **לרבות בנפרד** על מה בדיוק חתמו, נסתם הגולל על הטענה לפיה לא ידעו המבקשות על מה
- 5 חתמו (לעניין זה השוו, בין היתר: פסקות 5 עד 7 לתצהיר עו"ד א', עמ' 42 – 43 לפרוטוקול
- 6 וכן סעיפים 5 ו-7 לתצהירו של עו"ד א' מיום 2.11.14).
- 7
- 8 35. אולם גם לולא הייתה נזנחת הטענה לא מצאתי שבחקירתו הנגדית קרסה גרסתו של עו"ד
- 9 א'. תמיכה נוספת בגרסת עו"ד א' יש בכך שלכל הפחות מבקשת 2 אישרה, כי במעמד
- 10 החתימה על תצהירי ההסתלקות ישבה במשרדו של עו"ד א' לבדה (במובחן מאחיותיה
- 11 שטענו כי חתמו כל אחת בנפרד במעמד עו"ד א' ומשיב 1; לעניין מבקשת 2 ראו עמ' 16
- 12 שורות 4-5; לעניין מבקשת 3 ראו עמ' 25 שורות 23-24; לעניין מבקשת 4 ראו בעמ' 21
- 13 שורות 27-28; לעניין מבקשת 5 השוו בעמ' 30-31 לפרוטוקול).
- 14
- 15
- 16 36. אף אינני רואה נפקות של ממש לחובת המשיבים לכך שעו"ד א' אמנם הבהיר למבקשות כי
- 17 לשם טיפול בתביעת הנזיקין יש צורך בהוצאת צו ירושה, שכן להלכה זהו הרי הדין (השוו:
- 18 **תקנה 38 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984**). אדרבא – גם אם לא היה צורך
- 19 בהסתלקות המבקשות מעזבון המנוח, הרי שהיה צורך בטיפול במתן צו הירושה גם כדי
- 20 לאשרר את חילופי בעלי הדין בתובענה הנזיקית.
- 21
- 22 37. זאת ועוד: ככל שבפי המבקשות היו טענות ישירות כלפי עו"ד א', הרי שחזקה שהמבקשות,
- 23 המיוצגות בהליכים שלפני, יכולות היו להעלות טענות אלה באפיקים המתאימים לכך, בפני
- 24 הערכאות המתאימות לכך. לא כך עשו ובמיוחד נוכח חומרתן האפשרית של טענות מסוג
- 25 זה, הדברים אומרים דרשני.
- 26

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 14-02-19157 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

1 גם אם אניח כי המבקשות אינן יודעות קרוא וכתוב, הרי שעסקינן בנשים בוגרות, שכשרותן 38.
2 המשפטית לא הוגבלה בכל דרך, ואף התרשמתי מחקירותיהן הנגדיות כי עסקינן בנשים
3 ענייניות, אשר ידעו לחזור היטב על טענותיהן ביחס להליך שלפני. בנסיבות אלה, ובמיוחד
4 בשים לב לכך שעדותו של עו"ד א' לא נסתרה, לא עלה בידי המבקשות לסתור גם את
5 החזקה ולפיה אדם מודע למשמעות חתימתו על מסמך [בהקשר זה השוו: ע"א 467/64
6 שוויץ נ' סנדור פ"ד יט 113; ע"א 6645/00 עו"ד ערד נ' אבן פ"ד נו (5) 365; ראו גם: ע"א
7 8510/09 בנק הפועלים בע"מ נ' נויברג (פורסם במאגרים המשפטיים; 24.11.11)].

8

9 כלל האמור לעיל מובילני למסקנה, שלא עלה בידי המבקשות לשכנע כי נפל פגם של ממש
10 בחתימתן על תצהירי ההסתלקות.

11

12 על טענת השיהוי

13 מאחר שכאמור לעיל, הבקשה נדחתה לגופה, איני מוצא להידרש בהרחבה לטענת השיהוי. 39.
14 אך אציין כי ככלל דומני שיש טעם בטענת השיהוי שהעלו המשיבים. עיתוי הגשת הבקשה –
15 כחודשיים לאחר פרסום הודעת החרם, בה בעת שצו הירושה ניתן כשנה ומחצה קודם לכן -
16 יש בו כדי לתמוך במסקנה כי הבקשה הוגשה אמנם בשיהוי. גם אם תמצי לומר, כי רק
17 לאחר פרוץ הסכסוך נודע למבקשות כי הוטעו על ידי משיב 1, הרי שלכל הפחות היה עליהן
18 להתעניין אל מול מי שסברו שהוא בא כוחן לצורך התביעה הנזיקית מה עלה בגורלה.
19 בשתיקתן ובמחדלן מלעשות כן הובילו למעשה לשיהוי של ממש בהגשת הבקשה.

20

21 הטענה בדבר אלימות שנקטו המשיבים כלפי המבקשות

22 ככל שלטענת המבקשות נהגו איזה מן המשיבים באלימות כלפיהן, הרי שלא הוברר די 40.
23 הצורך – לא בתצהירים ולא בסיכומים – באיזה מובן השפיעה אלימות נטענת זו על גמירות
24 דעתן להסתלק מן הירושה או לחילופין, לשתף פעולה עם משיב 1 (ולו לשיטתן) בכל הנוגע
25 לתביעה בשם עזבון המנוח. אמנם, משיב 3 אישר כי הורשע בעבירות אלימות כלפי אחיותיו
26 שבגינן הוא מרצה עונש מאסר. אולם לא נטענה זיקה של ממש בין העבירות שבגינן הורשע
27 משיב זה ובין האירועים נושא ההליך שלפני (קרי – ההסתלקות מן העזבון). ממילא, עיקר
28 טענות המבקשות מופנות כלפי משיב 1. ביחס למשיב זה דומה שגם אחותן של המבקשות

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

ת"ע 19157-02-14 א.א. ואח' נ' א. ואח'

תיק חיצוני:

1 (משיבה 4), שככלל תמכה בעמדתן של המבקשות, אישרה לכל הפחות את המעמד לו זכה
2 משיב 1 כ"מוציא והמביא" במשפחה (ראו בעמ' 57 לפרוטוקול שורות 6 עד 12). כך או
3 אחרת, לא הוכח לפני, כאמור לעיל, כי איזה מן המשיבים כפה על איזו המבקשות בכח או
4 באיומים להתייצב ולהסתלק מעזבון המנוח, כך שאין די בטענות כלליות גרידא בכדי
5 להוביל לקבלת הבקשה.

6

7

סיכום אופרטיבי

8 40. מכלל האמור לעיל הגעתי למסקנה שדין הבקשה להידחות, וכך אני מורה.

9 ככל שהליך זה עיכב את בירור ההליך הנזיקי או חלוקת כספים מכוחו, עיכוב זה מבוטל.

10

11 41. בשים לב לתוצאה אליה הגעתי ולשני דיוני שמיעת ראיות שהתקיימו, תישאנה המבקשות 2

12 עד 5, ביחד ולחוד, בהוצאות משיבים 1, 3 ו- 5 בסך כולל של 4,000 ₪ כל אחד.

13 המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

14 פסק דין זה מותר לפרסום בהשמטת מלוא פרטי הצדדים, בני משפחותיהם והעדים

15 שהעידו.

16 ניתן היום, י"ב תשרי תשע"ח, 02 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.

17

בן שלו, שופט

18

19

20

21

22